

[Pradžia](#) > Mano teisės teismo nagrinėjimo metu

Mano teisės teismo nagrinėjimo metu

A) Kur vyks teisminis procesas?

Pagrindinis teisminis procesas paprastai vyksta apylinkės teisme. Tam tikrais atvejais byla gali būti nagrinėjama Specializuotame baudžiamųjų bylų teisme [slov. *Špecializovaný trestný súd*] arba regiono sostinės apylinkės teisme.

Byla nagrinėjama teisme, kurio jurisdikcijoje padaryta nusikalstama veika.

Byla taip pat gali būti nagrinėjama teisme, kurio jurisdikcijoje gyvena, dirba arba paprastai būna kaltinamasis, arba teisme, kurio jurisdikcijoje prokuroras pateikė kaltinamąjį aktą.

B) Ar kaltinimai gali būti pakeisti? Jei taip, kokias teises į informaciją turiu šioje srityje?

Jeigu prokuroras nori perkvalifikuoti veiką į kitokį nusikaltimą nei ją kvalifikavo policija, jis turi apie tai jus informuoti prieš pateikiant kaltinamąjį aktą ir pasiteirauti, ar norite papildyti tyrimą.

Jei prasidėjus pagrindiniam bylos nagrinėjimui paaiškėja, kad padarėte kitą nusikalstamą veiką, teismas grąžina bylą prokurorui tolimesniems ikiteisminio tyrimo veiksams ir papildomam tyrimui atlikti, jeigu prokuroras to prašo.

Jeigu teismas ketina jus pripažinti kaltu pagal griežtesnę teisės normą, nei siūlė prokuroras, jis gali tai daryti. Vis dėlto teismas jus turi informuoti apie tokią galimybę prieš paskelbdamas įrodymų rinkimo etapą užbaigtu.

Teismas jums suteiks terminą pasirengti gynybai ir, jums paprašius, atidės pagrindinį baudžiamosios bylos nagrinėjimą ne mažiau kaip 5 darbo dienoms.

C) Kokios yra mano teisės per teismo posėdžius?

i) Ar privalau dalyvauti teismo posėdyje? Kokiomis sąlygomis galiu nedalyvauti bylos nagrinėjime teisme?

Turite teisę (ne pareigą) dalyvauti bylos nagrinėjime. Jei sutinkate arba atsisakote dalyvauti teismo posėdyje, arba kitais teisės aktuose nustatytais pagrindais teismas gali nagrinėti bylą jums nedalyvaujant. Ta pati tvarka taikoma bylą nagrinėjant apeliacine tvarka.

ii) Ar turiu teisę į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas?

Jeigu nesuprantate kalbos, kuria nagrinėjama byla, turite teisę į vertimo žodžiu paslaugas. Jeigu reikia išversti svarbius dokumentus, įrašus ar sprendimus, nagrinėjant bylą dalyvaus ir vertėjas raštu.

iii) Ar turiu teisę turėti advokatą?

Visame baudžiamajame procese turite teisę būti atstovaujamas jūsų pasirinkto arba jums paskirto advokato.

Turite turėti advokatą nuo tada, kai jums pateikti kaltinimai, arba jeigu esate sulaikytas, atliekate bausmę arba

esate stebimas sveikatos priežiūros įstaigoje, jeigu buvo apribotas jūsų teisinis veiksnumas, byloje nagrinėjamas itin sunkus nusikaltimas, esate nepilnametis arba jeigu jums byla iškelta kaip pabėgėliui.

Jeigu neturite advokato tais atvejais, kai privalote jį turėti, jums bus suteiktas terminas, per kurį turite pasirinkti advokatą. Jei per nustatytą terminą to nepadarysite, jums nedelsiant bus paskirtas advokatas.

Jei neišgalite pasisamdyti advokato ir pateikiate prašymą, kad advokatas jums būtų paskirtas, teismas turi jums paskirti advokatą net ir tais atvejais, kai neprivaloma turėti advokatą. Turite pateikti įrodymus, kad neturite pakankamai lėšų.

iv) Apie kokias kitas procesines teises turėčiau žinoti? (pvz., įtariamųjų pristatymas teismui)

Pradėjus nagrinėti bylą turite teisę „pripažinti“ arba „neigti kaltę“. Jei pripažįstate kaltę, teismas nagrinės tik tuos įrodymus, kurie reikalingi sprendimui dėl bausmės ir (arba) žalos atlyginimo priimti.

Nagrinėjant bylą prokuroras apklausia kaltinamąjį, liudytojus ir ekspertus. Jūs arba jūsų advokatas taip pat galite užduoti klausimus. Jūsų liudytojus apklausia jūsų advokatas arba jūs pats. Turite teisę pareikšti prieštaravimą dėl apklausos vykdymo būdo.

Teismui pabaigus nagrinėti įrodymus galite pasakyti baigiamąją kalbą. Po prokuroro baigiamosios kalbos teismas gali suteikti galimybę pasisakyti nukentėjusiajam, jūsų advokatui arba kitiems asmenims. Jūs visada pasisakysite paskutinis. Jūs turite, be kita ko, šias teises: ginčyti kaltinamąjį aktą, surinktus įrodymus ir nusikaltimą, kuriuo esate kaltinamas, nurodyti lengvinančiąsias aplinkybes ir ginčyti bausmę. Teismas gali sustabdyti jūsų baigiamąją kalbą tik tuo atveju, jeigu kalbate apie tai, kas nesusiję su jūsų byla. Po baigiamųjų kalbų taip pat turite teisę tarti baigiamąjį žodį, per kurį jūs negalite būti sustabdytas.

D) Galimos bausmės

Laisvės atėmimas – atsižvelgiant į nusikaltimo sunkumą skiriama iki įkalinimo iki gyvos galvos. Negali būti skirta mirties bausmė. Jeigu jums paskirta 2 ar 3 metų laisvės atėmimo bausmė, teismas gali atidėti bausmės vykdymą nustatydamas probaciją arba jos nenustatydamas ir nustatyti 1–5 metų laikotarpį, per kurį turite nedaryti nusikalstamų veikų. Jei pažeidžiate teismo nustatytus įpareigojimus ir apribojimus, bausmę turėsite atlikti įkalinimo įstaigoje.

Namų areštas – iki vieno metų už baudžiamuosius nusižengimus. Privalote neišvykti už savo gyvenamosios vietovės ribų ir nedaryti nusikalstamų veikų. Jei pažeidžiate šias sąlygas, bausmę turėsite atlikti įkalinimo įstaigoje.

Viešieji darbai – 40–300 valandų už baudžiamąjį nusižengimą, tačiau tik jums iš anksto sutikus. Viešuosius darbus turite atlikti neatlygintinai savo laisvu laiku. Jei neatliekate viešųjų darbų nurodytu laiku ir apimtimi, teismas už kiekvienas dvi valandas neatliktų viešųjų darbų skirs vieną dieną įkalinimo.

Bauda, turto konfiskavimas; turto konfiskavimą teismas skiria už tyčinius nusikaltimus, kuriuos darant įgyta turto arba padaryta žala. Bauda gali siekti nuo 160 iki 331 930 EUR. Turto konfiskavimas gali būti taikomas visam neteisėtai įgytam turtui. Turtas gali būti konfiskuotas, jeigu jis buvo naudojamas darant nusikaltimą.

Teisių atėmimas – 1–10 metų draudžiama užsiimti tam tikra veikla, pavyzdžiui, užsiimti profesine veikla, dirbti, užimti pareigas ar užsiimti kita veikla (pavyzdžiui, vairuoti transporto priemonę), kurią vykdydami padarėte nusikaltimą.

Draudimas gyventi tam tikroje vietoje – 1–5 metams jums uždraudžiama gyventi tam tikroje vietovėje.

Draudimas dalyvauti viešuosiuose renginiuose – 1–10 metų jums uždraudžiama dalyvauti sporto, kultūros ar kituose viešuosiuose renginiuose, kuriuose padarėte nusikaltimą.

Garbės titulų ir apdovanojimų praradimas – prarandate apdovanojimus ir kitus garbės titulus, suteiktus pagal specialiuosius teisės aktus.

Kario ar kitokio laipsnio pažeminimas arba praradimas.

Išsiuntimas iš Slovakijos Respublikos teritorijos. Jums gali būti skirta nuo 1 iki 15 metų išsiuntimo iš šalies bausmė, nebent esate Slovakijos pilietis, bet kurios kitos ES valstybės narės pilietis arba Europos ekonominės erdvės susitarimo šalies pilietis, arba jums buvo suteiktas prieglobstis. Ši taisyklė netaikoma, jeigu keliate grėsmę nacionaliniam saugumui arba viešajai tvarkai. Negalite būti išsiųstas į šalį, kurioje grėsmė jūsų asmens laisvei arba jūsų gyvybei kils dėl rasės, pilietybės, religijos, politinių įsitikinimų ar panašių priežasčių.

■ Paskutinis naujinimas: 21/11/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.